Konstitutionsutskottets betänkande 1986/87:30

om ytterligare försöksverksamhet i frikommunerna, m.m. (prop. 1986/87:118)

KU
1986/87:30

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens förslag (prop. 1986/87:118) om ytterligare försöksverksamhet i frikommunerna, m.m. samt den med anledning av propositionen väckta motionen 1986/87:K116 av Lars Werner m.fl. (vpk), vari yrkas att ett av propositionens lagförslag avslås.

Propositionen omfattar fyra lagförslag. Tre av dessa gäller åtgärder som aktualiserats i försöksverksamheten. Det fjärde förslaget avser upphävande av fyra föråldrade lagar på det kommunalrättsliga området.

Det förslag som omfattas av den väckta följdmotionen (lagförslag 1) ger de nio kommuner som ingår i frikommunförsöket rätt att i stället för länsstyrelsen pröva frågor om tillstånd för enskilda personer eller sammanslutningar att inrätta hem för vård eller boende för att bedriva förskole- eller fritidshemsverksamhet.

Utskottet har tillstyrkt förslaget och avstyrkt motionen. De borgerliga ledamöterna i utskottet har gemensamt reserverat sig i fråga om motiveringen. Utskottets vpk-ledamot har reserverat sig till förmån för motionen.

Utskottet har enhälligt biträtt övriga tre lagförslag.

Propositionen

I proposition 1986/87:118 föreslås att riksdagen antar förslag till

1. lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620),

2. lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt lotterilagen (1982:1011),

3. lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387),

4. lag om upphävande av fyra lagar på det kommunala området.

Genom förslag 1 ges de nio frikommunerna i en särskild lag rätt att i stället för länsstyrelsen pröva frågor om tillstånd för enskilda personer eller sammanslutningar att inrätta hem för vård eller boende för att bedriva förskole- eller fritidshemsverksamhet.

Lagförslag 2 ger frikommunerna rätt att meddela tillstånd till bingospel och andra lotterier enligt 11 och 14 §§ lotterilagen.

Genom lagförslag 3 ges frikommunerna rätt att från länsstyrelsen ta över

1 *Riksdagen 1986/87. 4 saml. Nr 30*

tillståndsprövningen för motorsportbanor och vissa skjutbanor enligt miljöskyddslagen.

Lagförslagen 1–3 föreslås träda i kraft den 1 juli 1987.

Enligt lagförslag 4 skall följande kommunalrättsliga lagar upphöra att gälla vid utgången av juni 1987:

- lagen (1936:282) angående användning i vissa fall av kommun eller annan samfällighet tillhörig egendom,
- lagen (1954:284) om tillämpning å Stockholms stad av vissa bestämmelser i kommunallagen den 18 december 1953 (nr 753) och lagen den 18 december 1953 (nr 754) om införande av kommunallagen,
- lag (1969:780) med anledning av införande av enhetlig kommunbeteckning, m.m.,
- lagen (1977:216) om egendom som förvaltas av kommunalstämma.

Motionen

I *motion 1986/87:K116 av Lars Werner m.fl. (vpk)* yrkas att riksdagen beslutar avslå förslaget i proposition 1986/87:118 om undantag från gällande bestämmelser rörande vissa hem för vård eller boende.

I motionen erinras om att en allmän avsikt med frikommunförsöket är att ge kommuner dispens från sådana statliga regler, som kan utgöra hinder för en effektiv kommunal verksamhet. Motionärerna anser inte förslaget mot den bakgrunden motiverat. Motionärerna befarar att förslaget främjar tillkomsten av privata förskolor och fritidshem. Enligt motionen kan försöksverksamheten bli led i en politik som syftar till försämrad kommunal service och ökad privatisering, något som skulle innebära ett åsidosättande av grundläggande krav i samhällsverksamheten. Motionärerna erinrar om att konstitutionsutskottet vid sin behandling av frikommunförsökspropositionen särskilt underströk att försöksverksamheten inte fick leda till sådana konsekvenser (KU 1983/84:32 s. 6).

Yttranden

Lagförslagen 1–3 berör socialutskottets, kulturutskottets respektive jordbruksutskottets beredningsområden, varför dessa utskott beretts tillfälle att yttra sig i ärendet. Socialutskottet har avgivit yttrande över lagförslag 1 och motionen. Yttrandet har fogats till betänkandet som *bilaga*. Kulturutskottet och jordbruksutskottet har avstått från att yttra sig.

Utskottet

Den av riksdagen beslutade försöksverksamheten med ökad kommunal självstyrelse (prop. 1983/84:152, KU 32) skall bedrivas under tiden den 1 juli 1984–den 31 december 1988. Försöksverksamheten innebär bl.a. att de nio frikommuner och tre landstingskommuner som omfattas av försöket skall kunna ges dispens från statliga regler för att bättre kunna anpassa verksam-

heten till lokala förhållanden, bättre utnyttja de samlade samhällsresurserna samt åstadkomma ökad samordning och effektivitet i den kommunala verksamheten. Ett ytterligare syfte är att utveckla former för en bättre samverkan mellan kommunala och statliga organ. Avsikten är att verksamheten efter utvärdering skall ligga till grund för mera generella överväganden. Det har uppdragits åt stat–kommunberedningen (C 1983:02) att svara för att frikommunförsöket genomförs och utvärderas (dir. 1984:28). Utvärderingsarbetet skall bedrivas så att regeringen under år 1988 kan förelägga riksdagen förslag som kan gälla för alla landets kommuner och landsting efter försöksperiodens utgång.

Regeringen har fattat en rad beslut om avsteg från gällande författningar. I några fall har förslag om lagändringar förelagts riksdagen. En särskild redovisning för de åtgärder som har genomförts lämnades till riksdagen våren 1986 (skr. 1985/86:165, KU 28).

I den föreliggande propositionen framläggs tre lagförslag som aktualiserats i frikommunförsöket. Det fjärde lagförslaget gäller upphävande av vissa föråldrade kommunalrättsliga lagar.

Vad först angår lagförslag 1 och den med anledning av förslaget väckta motionen får utskottet anföra följande.

Enligt förslaget ges frikommunerna i en särskild lag – med avvikelse från bestämmelserna i 69 § socialtjänstlagen (1980:620) – rätt att i stället för länsstyrelsen meddela tillstånd för enskilda personer eller sammanslutningar att inrätta hem för vård eller boende för att bedriva förskole- eller fritidshemsverksamhet. I det fall att nämnd med stöd av lagen (1984:382) om försöksverksamhet med en friare kommunal nämndorganisation övertagit socialnämndens uppgifter avseende enskilda hem som driver förskole- eller fritidshemsverksamhet bör det enligt propositionen vara den nämnden som också meddelar tillstånd till sådan verksamhet. Någon principiell förändring av de villkor m.m. som skall vara uppfyllda för att ett tillstånd av aktuellt slag skall meddelas föreslås inte utan de bestämmelser som finns i socialtjänstförordningen (1981:750, omtryckt 1981:1226) om ansökningsförfarandet och om tillstånd av länsstyrelsen har med vissa justeringar tagits in i det föreliggande lagförslaget.

Utskottet kan först konstatera att förslaget innebär en tämligen begränsad försöksverksamhet som inte rubbar den offentliga kontroll på området som lagstiftaren ansett nödvändig.

Det löpande tillsynsansvaret för av enskild bedriven förskole- eller fritidshemsverksamhet av i ärendet aktuellt slag ligger på socialnämnden (69 § första stycket socialtjänstlagen). Mot denna bakgrund och med hänsyn till den kommunala prövning av barnomsorg i enskild regi som redan sker i samband med upprättande av kommunal barnomsorgsplan enligt 17 § socialtjänstlagen anser utskottet det befogat att under en försöksperiod låta de berörda kommunerna även avgöra de nu aktuella tillståndsfrågorna. Med hänvisning till det anförda och till vad socialutskottet i övrigt anfört tillstyrker konstitutionsutskottet lagförslag 1 och avstyrker motion 1986/87:K116.

Utskottet har inte något att erinra mot lagförslagen 2–4.

Utskottet hemställer

1. beträffande *ändrad tillståndsprövning i fråga om viss förskole- eller fritidshemsverksamhet*
att riksdagen med avslag på motion 1986/87:K116 antar det i proposition 1986/87:118 framlagda förslaget till lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620),

2. beträffande *proposition 1986/87:118 i övrigt*
att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

a) lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt lotterilagen (1982:1011),

b) lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning enligt miljöskyddslagen (1969:387).

c) lag om upphävande av fyra lagar på det kommunala området.

Stockholm den 19 maj 1987

På konstitutionsutskottets vägnar

Olle Svensson

Närvarande: Olle Svensson (s), Anders Björck (m), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kurt Ove Johansson (s), Birgit Friggebo (fp), Bertil Fiskesjö (c), Hans Nyhage (m), Sören Lekberg (s), Börje Stensson (fp), Gunnar Björck i Värmdö (m), Torgny Larsson (s), Bengt Kindbom (c), Nils Berndtson (vpk), Ulla Pettersson (s) och Ove Karlsson (s).

Reservationer

1. Ändrad tillståndsprövning i fråga om viss förskole- eller fritidshemsverksamhet (mom. 1, motiveringen)

Anders Björck (m), Birgit Friggebo (fp), Bertil Fiskesjö (c), Hans Nyhage (m), Börje Stensson (fp), Gunnar Björck i Värmdö (m) och Bengt Kindbom (c) anser

att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Utskottet kan" och slutar med "motion 1986/87:K116" bort ha följande lydelse:

Barnomsorg bedriven av enskild är redan i viss utsträckning föremål för kommunernas prövning, nämligen i samband med upprättande av kommunal barnomsorgsplan (17 § socialtjänstlagen). Enligt 69 § första stycket socialtjänstlagen är det socialnämnden som har det löpande tillsynsansvaret för barnomsorg av i ärendet aktuellt slag. Mot angiven bakgrund framstår det enligt utskottets mening som en lämplig åtgärd att överföra tillståndsprövningen rörande sådan omsorg från länsstyrelsen till vederbörande kommun (socialnämnd). Utskottet har inte annan invändning mot förslaget än att

utskottet anser att detta redan nu kan genomföras generellt för landets kommuner utan att behöva prövas i frikommunförsöket.

Med det anförda tillstyrker utskottet lagförslag 1 och avstyrker motion 1986/87:K116.

2. Ändrad tillståndsprövning i fråga om viss förskole- eller fritidshemsverksamhet (mom. 1)

Nils Berndtson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Utskottet kan" och slutar med "motion 1986/87:K116" bort ha följande lydelse:

Det är enligt utskottets mening tveksamt om förslaget är motiverat utifrån de allmänna förutsättningar som gäller för frikommunförsöket. Härtill kommer, såsom framhållits i motion 1986/87:K116, att det kan befaras att förslaget främjar tillkomsten av privata förskolor och fritidshem. Den aktuella försöksverksamheten kan bli led i en politik som syftar till försämrad kommunal service och ökad privatisering. Därigenom åsidosätts grundläggande krav i samhällsverksamheten.

Med hänvisning till det anförda förordar utskottet att motion 1986/87:K116 bifalls och att lagförslag 1 i propositionen avslås.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

> 1. beträffande *ändrad tillståndsprövning i fråga om viss förskole- eller fritidshemsverksamhet*
> att riksdagen med bifall till motion 1986/87:K116 avslår det i proposition 1986/87:118 framlagda förslaget till lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620).

Socialutskottets yttrande 1986/87:8 y

om viss försöksverksamhet i frikommunerna (prop. 1986/87:118 delvis)

KU 1986/87:30
Bilaga

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett socialutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1986/87:118 om ytterligare försöksverksamhet i frikommunerna, m. m. jämte följdmotioner. I propositionen föreslås bl. a. en lag om försöksverksamhet med kommunal tillståndsprövning för vissa hem för vård eller boende enligt socialtjänstlagen (1980:620). Med anledning av förslaget har väckts motion 1986/87:K116 av Lars Werner m. fl. (vpk).

Utskottet

I 22–24 §§ *socialtjänstlagen (1980:620)* finns allmänna bestämmelser om hem för vård eller boende. Enligt 68 § samma lag skall hem för vård och boende stå under länsstyrelsens tillsyn.

I 69 § första stycket socialtjänstlagen anges att enskild person eller sammanslutning skall ha tillstånd av länsstyrelsen för att inrätta ett hem för vård eller boende. I samma stycke stadgas att ett hem för vård eller boende som drivs av enskilda skall stå under löpande tillsyn av socialnämnden i den kommun där hemmet är beläget. Enligt andra stycket i samma paragraf gäller bestämmelserna i paragrafens första stycke även hem som inrättats för vård under en begränsad del av dygnet.

Det sistnämnda innebär enligt specialmotiveringen i socialtjänstpropositionen att även för bl. a. de privata förskolorna krävs tillstånd från länsstyrelsen (prop. 1979/80:1 s. 575).

Föredragande statsrådets uttalande i socialtjänstpropositionen (s. 327) att bl. a. barnstugorna faller utanför begreppet hem för vård eller boende torde därför inte avse privata barnstugor.

En definition av begreppet hem för vård eller boende ges i 6 § *socialtjänstförordningen (1981:750)*. Hem som drivs av enskilda eller sammanslutningar räknas enligt vad där sägs som hem för vård eller boende även om de bedriver vård under en begränsad del av dygnet om hemmet har fler än fem platser eller, om hemmet har ett mindre antal platser, verksamheten bedrivs yrkesmässigt och är av avgörande betydelse för hemmets tillkomst eller bestånd. Närmare bestämmelser i fråga om hem som drivs av enskilda ges i 29–34 §§ förordningen. Av 30 § framgår att ansökan skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om vem som skall driva hemmet, antal vårdplatser, för vilka vårdbehövande hemmet är avsett, hur verksamheten skall finansieras, vem som skall föreståvården vid hemmet samt personalen och dess

utbildning. Till ansökan skall dessutom fogas ritningar över lokalerna, uppgifter om vidtagna brandskyddsåtgärder samt beroende på driftsform, bolagsordning eller stadgar. Vidare krävs även uppgifter om vem som skall föra talan för institutionen. Länsstyrelsen skall bereda landstingskommunen samt socialnämnden i den kommun hemmet är beläget möjlighet att yttra sig över ansökan (31 §).

Länsstyrelsen kan ange vissa villkor för tillståndet. Det kan t. ex. avse vilka personalresurser som krävs på hemmet, att föreståndaren skall ha genomgått en viss utbildning eller att ombyggnader, tillbyggnad eller reparationer skall genomföras. Länsstyrelsen har även möjlighet att medge tillstånd med viss tidsbegränsning. Den som driver ett hem för vård eller boende i enskild regi måste också söka ett nytt tillstånd om verksamheten förändras eller inte längre motsvarar det som angivits i det tidigare meddelande tillståndet (33 §). I förordningen bemyndigas socialstyrelsen att meddela närmare föreskrifter i fråga om hem som drivs av enskilda (34 §).

I socialtjänstpropositionen (s. 352 f.) framhöll föredragande statsrådet att det är ett offentligt ansvar att socialtjänsten i tillräcklig omfattning har tillgång till nödvändiga institutionella resurser. Samtidigt framhölls att enskilda institutioner även framdeles kommer att kunna vara ett komplement till de offentliga resurserna. Enskilda initiativ och satsningar bör enligt föredraganden få spela en betydelsefull roll för metodutvecklingen i samband med startandet av nya institutioner och försöksverksamheter. Föredragande statsrådet ansåg dock att de enskilda institutionerna inom socialtjänstområdet inte bör få inrättas utan offentlig kontroll. Han uttalade därvid att en förutsättning bör vara att de kan infogas i den allmänna institutionsplaneringen och att det finns garantier för att driften kan fortsätta sedan de en gång har inrättats.

Statsbidraget för privata daghem och fritidshem utgår per inskrivet barn efter samma regler som för kommunala vad beträffar vistelsetider, bidragsbeloppens storlek m. m. En förutsättning för bidrag är att daghemmet eller fritidshemmet är upptaget i kommunens plan enligt 17 § socialtjänstlagen för barnomsorgen [8 § förordningen (1983:943) om statsbidrag till kommunal barnomsorg]. Statsbidrag lämnas endast under förutsättning att den som driver daghemmet eller fritidshemmet är antingen en sammanslutning av föräldrar som gemensamt tar ansvaret för omsorgen om sina egna eller varandras barn, eller en sammanslutning som har anknytning till en ideell organisation, erbjuder en speciell form av pedagogik eller arbetar på andra liknande ideella grunder. Bidrag utgår således inte till affärsmässigt drivna daghem och fritidshem.

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 1982:56) rörande hem för vård eller boende som drivs av enskilda. Förutom vissa preciseringar av socialtjänstförordningens krav på vilka uppgifter som skall lämnas i ansökan om tillstånd, verksamheten vid hemmen och personal och föreståndarens åliggande i föreskriftsform har styrelsen i huvudsak valt att lämna inte bindande allmänna råd till vägledning för länsstyrelsernas tillståndsgivning. I råden behandlas ansökningsförfarandet och kriterierna för tillstånd för sådana hem som drivs av enskilda. Dessa råd tar dock närmast sikte på behandlingshem och liknande. I allmänna råd från

socialstyrelsen 1982:5 Hem för vård eller boende berörs också dessa frågor (s. 72 f.). Utskottet har erfarit att styrelsen avser att behandla tillstånd för privata förskolor och fritidshem i ett s. k. meddelandeblad.

Riksrevisionsverket har i rapporten Socialtjänstens institutioner. En granskning av den statliga regleringen och tillsynen (dnr 1985:300) föreslagit att tillståndsprövningen enligt 69 § socialtjänstlagen avskaffas för fritidshem och daghem som drivs av förening eller föräldrakooperativ, med motiveringen att nuvarande bestämmelser om dels tillstånd för hem för vård och boende, dels statsbidrag till barnomsorg innebär en i praktiken onödig dubbelreglering.

I den aktuella *propositionen (1986/87:118)* föreslås att frikommunerna skall ges möjlighet till undantag från socialtjänstlagens bestämmelser om tillståndsgivning i vad avser de förskolor och fritidshem som drivs av enskilda eller sammanslutningar. Enligt förslaget skall tillstånd meddelas av socialnämnden i stället för av länsstyrelsen. I propositionen erinras om att lagen (1984:382) om försöksverksamhet med en friare kommunal nämndorganisation ger fullmäktige i en försökskommun möjlighet att överlåta uppgifter som skall fullgöras av socialnämnden på en eller flera andra nämnder. Har en sådan nämnd övertagit socialnämndens uppgifter avseende enskilda hem som driver förskole- eller fritidshemsverksamhet, bör det enligt föredragande statsrådet vara den nämnden som också meddelar tillstånd till sådan verksamhet.

Bestämmelserna i socialtjänstförordningen om ansökningsförfarande hos länsstyrelsen och om tillstånd av länsstyrelsen som tar sikte på enskilda som vill inrätta hem för vård eller boende har med vissa justeringar tagits i den nu föreslagna lagen. Socialnämndens beslut skall kunna överklagas hos länsstyrelsen och länsstyrelsens beslut hos kammarrätten.

I *motion 1986/87:K116 av Lars Werner m. fl. (vpk)* begärs att riksdagen beslutar avslå förslaget i proposition 1986/87:118 om undantag från gällande bestämmelser rörande vissa hem för vård eller boende. I motionen anförs att förslaget inte är motiverat ur den i propositionen allmänt angivna avsikten att kommunerna skall få dispens från sådana statliga regler som kan utgöra hinder för en effektiv kommunal verksamhet. Motionärerna befarar däremot att förslaget främjar tillkomsten av privata förskolor och fritidshem.

Socialutskottet gör följande bedömning.

Utskottet, som endast yttrar sig över propositionsförslaget i den del som gäller avsteg från socialtjänstlagen, har tidigare redovisat sin positiva syn på alternativ barnomsorg utan vinstsyfte (se SoU 1985/86:30 s. 22). Enskilda ideella initiativ och satsningar inom barnomsorgen kan vara ett komplement till den kommunala omsorgen och kan spela en betydelsefull roll i utvecklings- och förnyelsearbetet på detta område. Utskottet anser emellertid – i likhet med vad som anfördes i socialtjänstpropositionen (s. 352 f.) – att institutioner som skall tillgodose vårdbehov som faller inom socialtjänstens ansvarsområde inte bör få inrättas utan offentlig kontroll.

Reglerna om statsbidrag till kommunal barnomsorg innebär att enskilda daghem och fritidshem för att vara statsbidragsberättigade måste upptas i kommunens barnomsorgsplan och uppfylla de krav som finns för motsvaran-

de kommunal verksamhet. Bidragsreglernas utformning gör att kommunen redan nu måste pröva om en barnomsorgsverksamhet uppfyller kommunens krav.

Det föreslagna tillståndsförfarandet i de aktuella kommunerna rubbar enligt utskottets mening inte den offentliga kontroll på området som lagstiftaren ansett nödvändig. Utskottet vill understryka att förskolorna och fritidshemmen alltjämt kommer att stå under länsstyrelsens tillsyn. Förslaget innebär ingen ändring i fråga om statsbidrag till enskilt bedriven barnomsorg.

Utskottet konstaterar att vad som här föreslås således är en tämligen begränsad försöksverksamhet. Det finns enligt utskottets mening ingen anledning att befara att den skall få negativa följder för barnomsorgsverksamheten i de berörda kommunerna.

Utskottet tillstyrker således regeringens förslag i här aktuell del och avstyrker motion K116 (vpk).

Stockholm den 5 maj 1987

På socialutskottets vägnar

Evert Svensson

Närvarande: Evert Svensson (s), John Johnsson (s), Kjell Nilsson (s), Ulla Tillander (c), Gunnar Ström (s), Aina Westin (s), Per Arne Aglert (fp), Ann-Cathrine Haglund (m), Yvonne Sandberg-Fries (s), Rosa Östh (c), Inga Lantz (vpk), Ingvar Eriksson (m), Ingrid Ronne-Björkqvist (fp), Karl-Gösta Svenson (m) och Maud Björnemalm (s).

Avvikande meningar

1. av Ulla Tillander (c), Per Arne Aglert (fp), Ann-Cathrine Haglund (m), Rosa Östh (c), Ingvar Eriksson (m), Ingrid Ronne-Björkqvist (fp) och Karl-Gösta Svenson (m) som anser att det avsnitt i utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet, som" och på s. 9 slutar med "berörda kommunerna" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att barnomsorg är en verksamhet som lämpar sig väl för privata, kooperativa och ideella alternativ. Det finns enligt utskottets mening inte någon anledning för staten att motsätta sig barnomsorg i enskild regi eller att kommunerna köper barnomsorgstjänster av seriösa företag. Det skall självfallet vara en förutsättning att barnomsorgen har en tillfredsställande kvalitet och att den ingår i kommunens barnomsorgsplan (jfr reservation nr 4 till utskottets betänkande SoU 1985/86:30).

Utskottet beklagar att regeringen endast föreslagit en begränsad försöksverksamhet. Förslaget är emellertid ett steg i rätt riktning och bör därför godtas.

2. av Inga Lantz (vpk) som anser att det avsnitt i utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet, som" och på s. 9 slutar med "K116 (vpk)" bort ha följande lydelse:

I föreliggande proposition föreslås bl. a. att frikommunerna i en särskild lag ges rätt att i stället för länsstyrelsen pröva frågan om tillstånd för enskilda personer eller sammanslutningar att inrätta hem för vård eller boende för att bedriva förskole- eller fritidshemsverksamhet.

Utskottet kan inte finna detta motiverat ur den i propositionen allmänt angivna avsikten att kommunerna skall få dispens från sådana statliga regler som kan utgöra hinder för en effektiv kommunal verksamhet.

Däremot kan befaras att förslaget främjar tillkomsten av privata förskolor och fritidshem. Försöksverksamheten kan bli led i en politik som syftar till försämrad kommunal service och ökad privatisering. Därigenom åsidosätts grundläggande krav i samhällsverksamheten.

Utskottet tillstyrker således motion K116 (vpk) och avstyrker regeringens förslag i här aktuell del.